Zaanstreek-Waterland

Programma

Kader monitors: de preventiecyclus

Gezondheid Jeugd in Landsmeer

Gezondheid volwassenen en senioren in Landsmeer

Zaanstreek-Waterland

Preventiecyclus

Zaanstreek-Waterland

Landelijke thema's 2020-2024

1. Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving
2. Gezondheidsachterstanden verkleinen
3. Druk op het dagelijks leven bij jeugd en jong-volwassenen
4. Vitaal ouder worden

Zaanstreek-Waterland

Meerjaren beleidsplan sociaal domein 2019 - 2023

Zaanstreek-Waterland

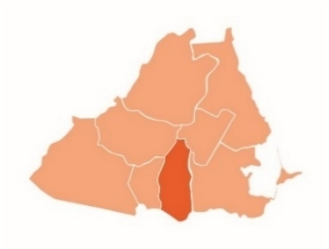
GGD Gezondheidsmeter Kinderen 2020

Gezondheidsprofiel Jeugd Landsmeer

- Monitor Kinderen 0-12 jaar, 2020
- Project 'Gezond Opgroeien in Landsmeer'
- Monitor Jongeren 12- 17 jaar, 2019 -2021

Team Epidemiologie
Monique Heemskerk

Projectleider Gezond Opgroeien
Annelijn de Ligt

Gezondheids Monitor jeugd

September 2022

Inhoud presentatie jeugd

- Onderzoek
- Resultaten 0 tot 12 jaar:
  - Selectie van resultaten
  - Groepen die meer aandacht vragen
- Project 'Gezond Opgroeien in Landsmeer'
- Resultaten 12 tot 17 jaar:
  - Selectie van resultaten
  - Groepen die meer aandacht vragen
- Samenvatting

Tipje van de sluier

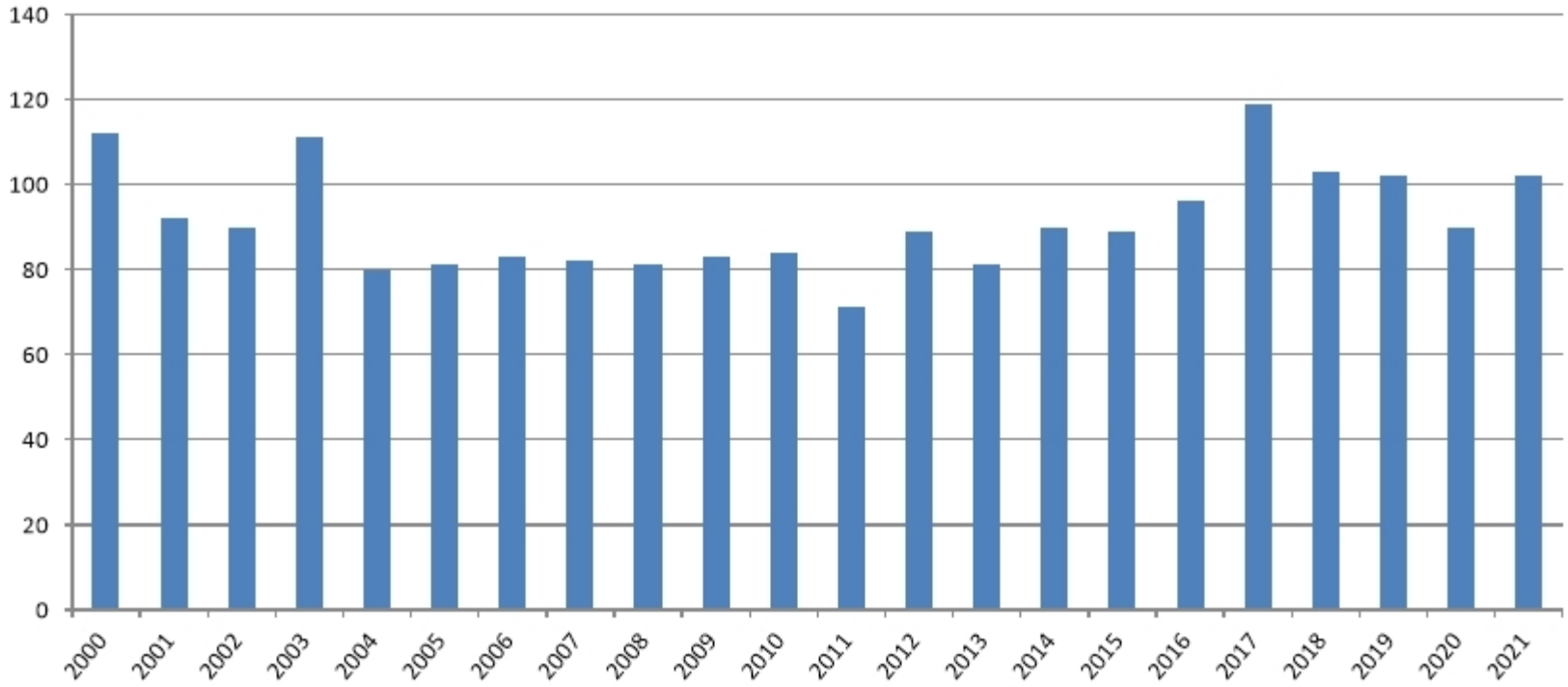

Menti.com

- Hoeveel kinderen zijn er geboren in 2021 in uw Landsmeer?

Zaanstreek-Waterland

Geboorten Landsmeer: 2000 tm 2021

Bron: CBS

Gezondheidsmeter Kinderen 2020

- Kader: Preventiecyclus

Leeftijd	**0-12** (2020)
1e keer	2007
Volgende keer	2024
Andere GGD'en	standalone
Werving	steekproef
Afname	online, papier

Respons Landsmeer GM Kinderen 2020

- ruim 1.600 kinderen van 0 tot 12 jaar
- Aangeschreven 875 woonadressen
    - 3 keer tussen sept en dec 2020
- Deelnemers: 430 ouders
- Respons Landsmeer : 49% (ZW: 48%)
- Respons ZW:
    - 82% online en 18% op papier

Gedeeltelijke lockdown tijdens afname

- Max 3 bezoekers thuis, op 1,5 mtr (kinderen tellen niet mee)
- Sluiting horeca (half oktober)
- Sluiting sportscholen, geen wedstrijden, sport max 4 en later max 2 personen op 1,5 mtr
- KDV en BSO nog open
- Scholen geven nog les op school

Zaanstreek-Waterland

GGD Gezondheidsmeter Kinderen 2020

Welbevinden, gevoelens en gedachten

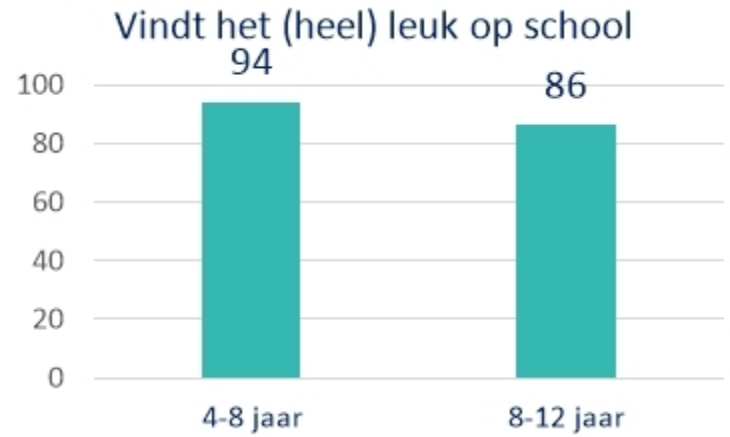
- 99% gelukkig (3-12) (ZW 98%)
- 98% ervaart een (zeer) goede gezondheid

- 15% risico op psychosociale problemen (ZW 19%)

- meestal Weerbaar, 74% (4-12) (ZW 67%), 4% meestal niet
  - komt voor zichzelf op
  - zegt nee als het iets niet wil
  - heeft zelfvertrouwen

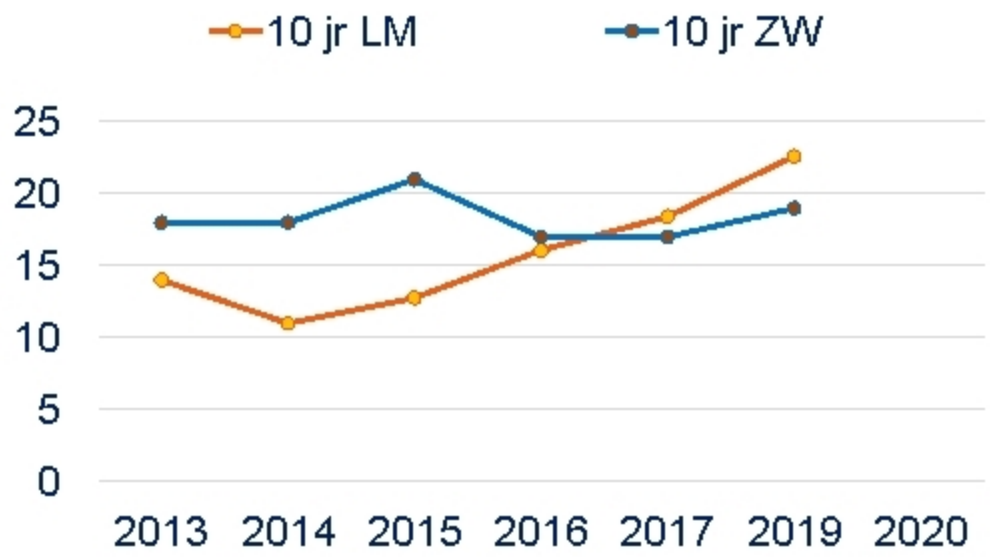
Welbevinden, gevoelens en gedachten

- 90% vindt het (heel) leuk op school (ZW 90%)
- Regelmatig gepest:
  - op school 7%
  - buiten school 1 à 2%
  - online 1 à 2%

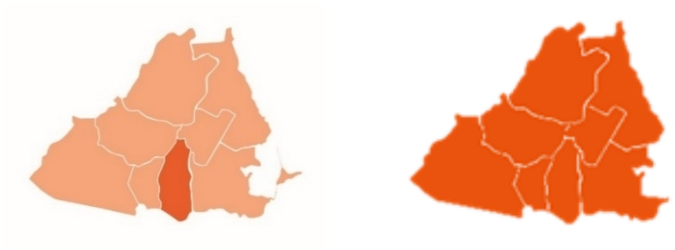

- 4% (zeer) vaak stress door schoolwerk (8-12) (ZW 8%)

Gezond gewicht, metingen JGZ

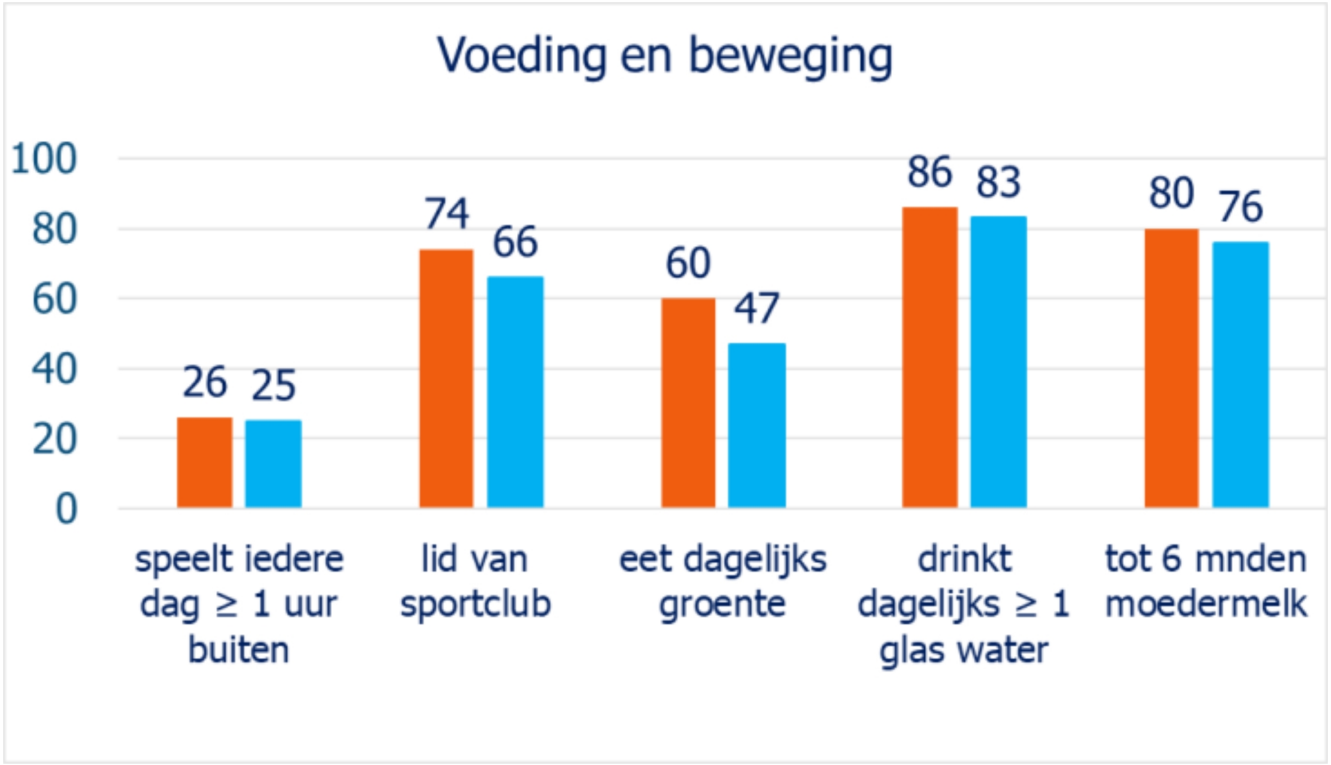
Cijfers door de jaren heen gemeten in groep 7 door de Jeugd-vpk

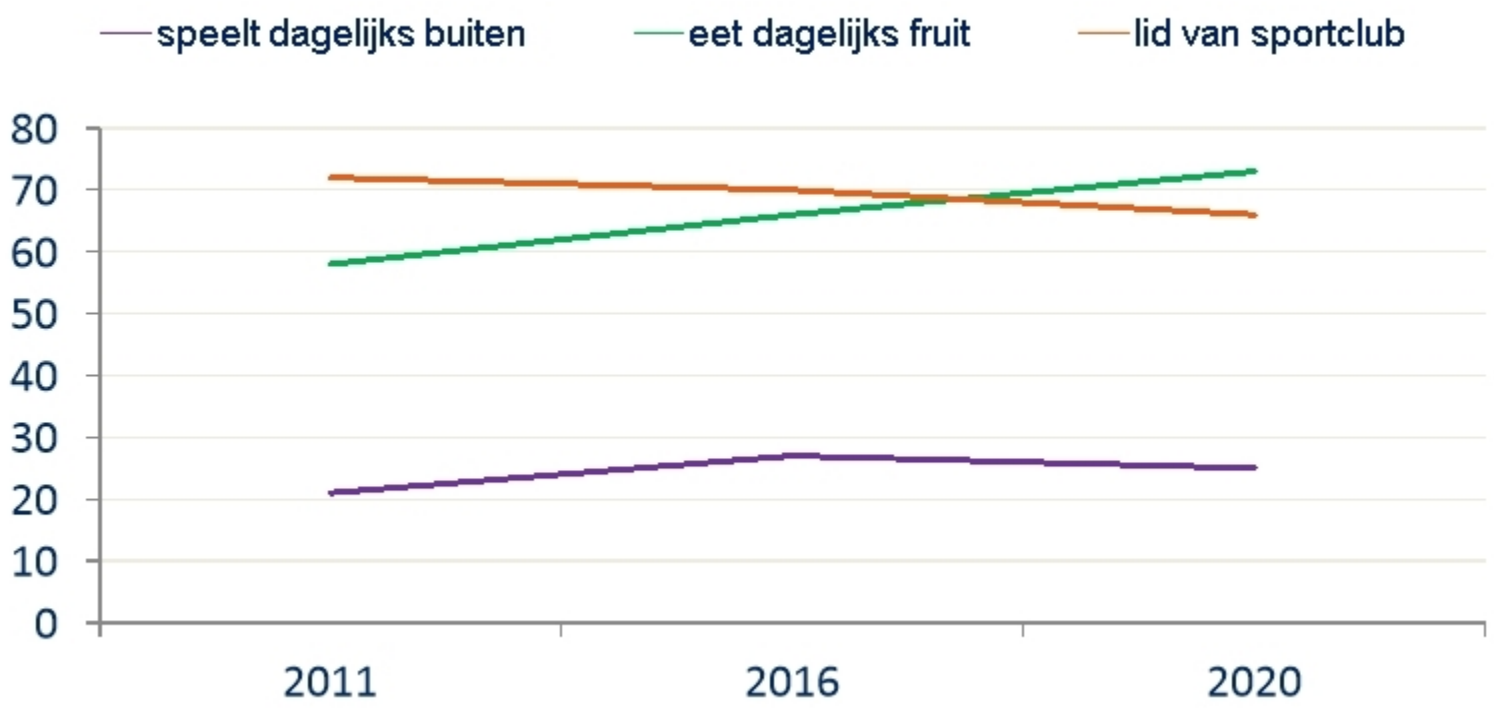
Gezondheids Monitor jeugd

Gezond gewicht > voeding, beweging, slaap

- 24% beweegt iedere dag minstens 1 uur (4-12 jr) (ZW 20%)
- 15% kijkt >2 uur per dag naar beeldscherm (ZW 17%)

Voeding, beweging trend

Zaanstreek-Waterland

Gezond Opgroeien in Zaanstreek-Waterland

gemeente Zaanstad ZNSTD

Gemeente EDAM VOLENDAM

Gemeente Wormerland

Gemeente Oostzaan Buiten gewoon

Gemeente Landsmeer

huisartsen zorg ZAANSTREEK WATERLAND

C4O CARE FOR OBESITY

Werkplaatsen SOCIAAL DOMEIN

Academische Werkplaats Jeugd en Gezondheid

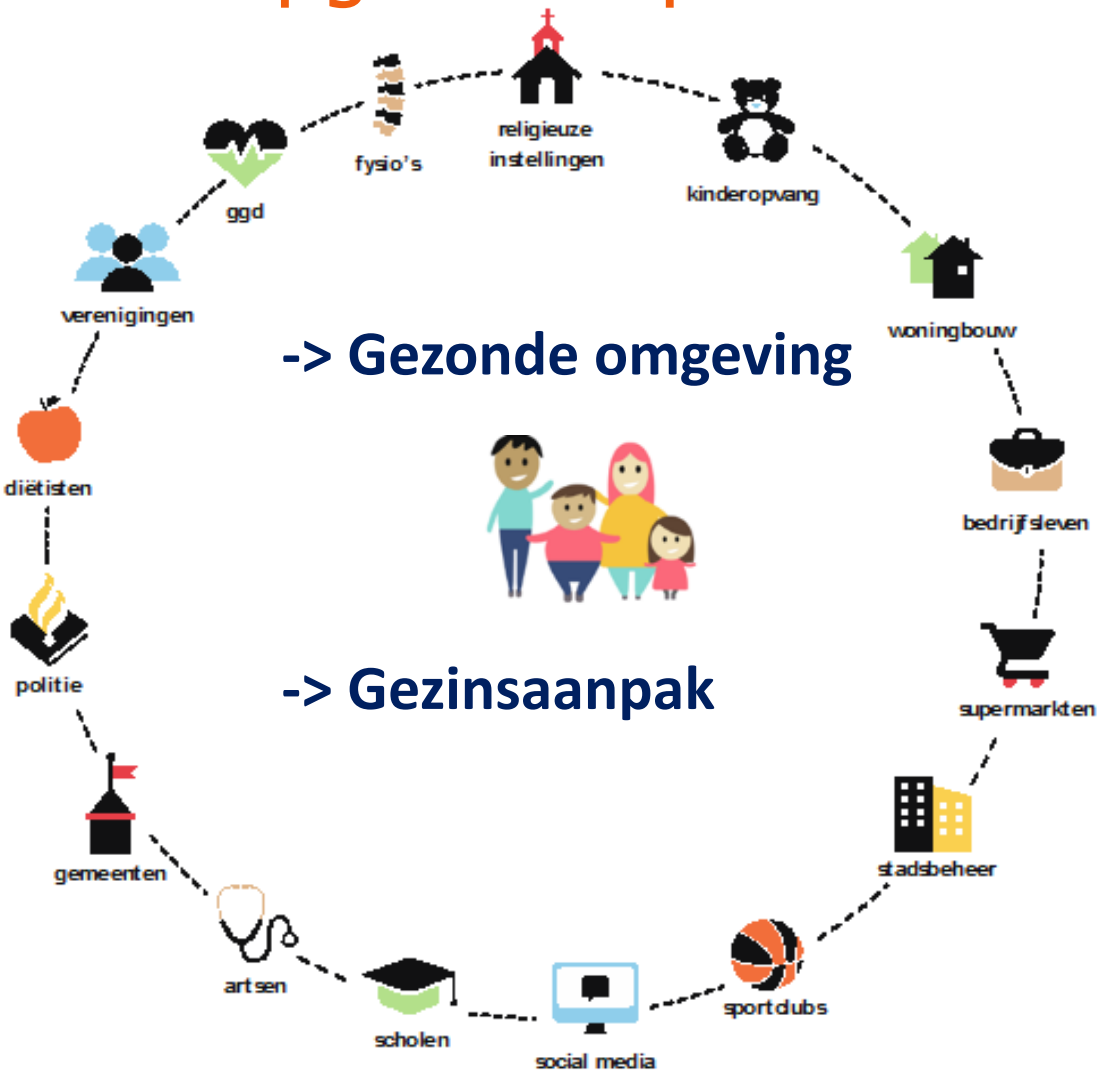
Zaanstreek-Waterland

Hogeschool van Amsterdam

ZonMw

Zaanstreek-Waterland

Gezond opgroeien: preventie & zorg

Zaanstreek-Waterland

Gezonde omgeving

keuze: focus op buitenspelen en motoriek

- **JGZ:** buitenspelen – vitamine D, motorische ontwikkeling, rol ouder. Screening motoriek door jeugdarts, samenwerking met kinderfysio en andere specialisten
- **Kinderopvang:** 12 Pedagogisch Medewerkers opgeleid als Beweegcoaches + sportieve naschoolse opvang gestart
- **Scholen:** Vakleerkracht gym – meer dan alleen gymles! Signaleren en verwijzen bij motorische achterstand. Pauzespelen en inrichting plein: aandacht voor welbevinden.
- **Sportaanbieders:** Scholing breed motorische ontwikkeling voor trainers (Athletic Skills Model).
  Gym Extra als tussenstap naar aanbod verenigingen

Zaanstreek-Waterland

Gezonde omgeving
focus op buitenspelen en motoriek

Gemeente

Aantal speelplekken vernieuwd
Herinrichting: fietsers meer ruimte -> blijft knelpunt
Plannen Sportlocatie vd Toekomst (Sportakkoord)

Overige activiteiten ouders & kinderen:

Beweegspeurtocht langs speelplekken
Workshops mediagebruik, bewegen en motoriek
Berichtjes voor ouders over buitenspelen:
-> via whatsapp groep Gezond opgroeien Landsmeer

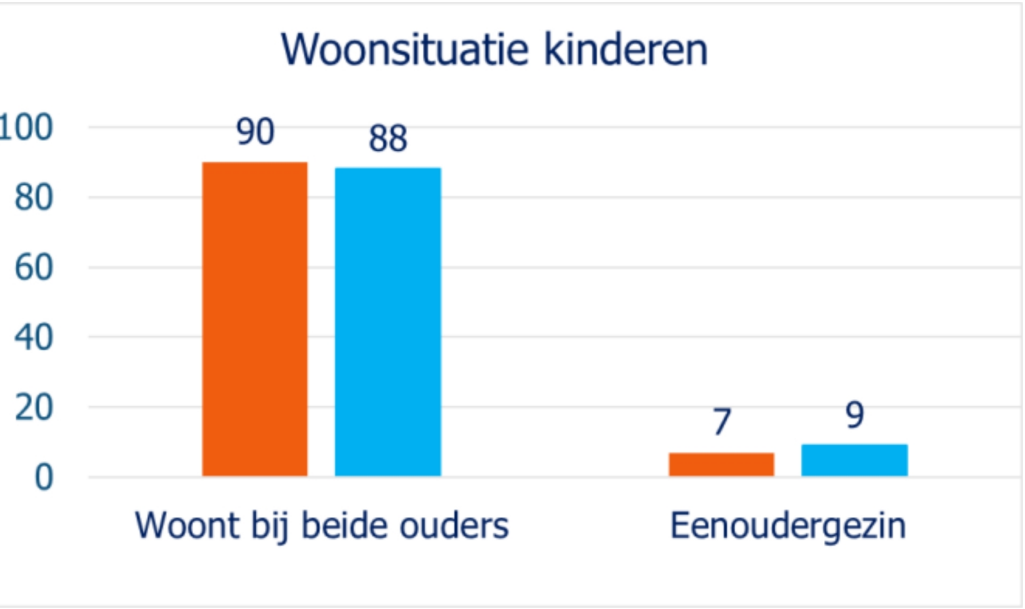
Groepen die apart zijn bekeken

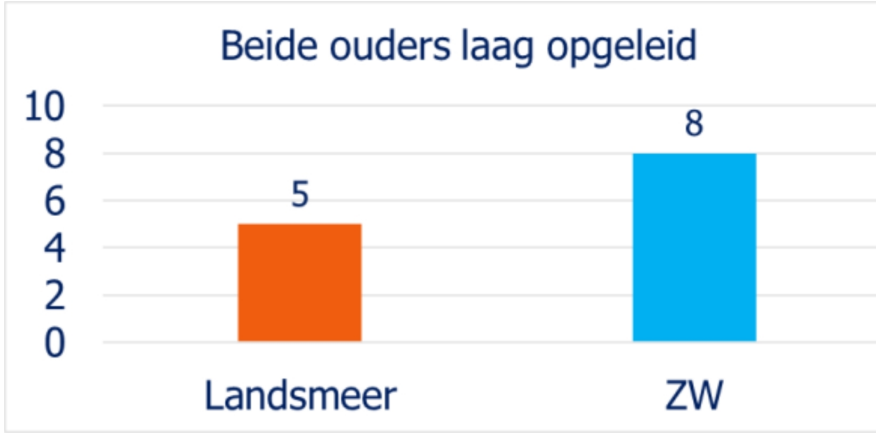
- Jongens en meisjes
- Leeftijdsgroepen: 0-4; 4-8; 8-12.
- Opleiding: hoger / laag opgeleide ouders
- Woonsituatie: wel / niet opgroeien bij beide ouders
- Financieel: meer / minder welvarende gezinnen
- Stapeling

Opleiding ouders en gezinssituatie, 0-12

Landsmeer Zaanstreek-Waterland

Opleiding en gezinssituatie zijn belangrijke voorspellers voor hoe het met de groep gaat

Hoeveel kinderen van 0 tot 18 in Landsmeer in 2020 hebben kans op armoede.

1. 4% = 1 op de 25
2. 6% = 1 op de 16
3. 8% = 1 op de 12
4. 10% = 1 op de 10

Financieel, SEGV, **2020**

- 7% enige of grote moeite met rondkomen

- Niet voldoende geld voor:
  - Kinderopvang (8%)
  - Vakantie (8%)
  - Lid sportclub (5%)

- Spanningen in gezin door geldgebrek 14%

7% = ongeveer 115 minder welvarende 0- tot 12-jarigen in L.

Sociaal Economische GezondheidsVerschillen in ZW

☹ **zwangerschap**: stress, ervaring, roken

☹ **melkvoeding:** vaker uitsluitend kunstvoeding, minder moedermelk

☹ **gezondheid:** ervaren gezondheid, slapen, tandartsbezoek, ziek thuis

☹ **welbevinden:** geluk, sociaal-emotionele problemen, weerbaarheid

☹ **bewegen:** sport op school, lid van sportclub, zwemdiploma

☹ **sociale omgeving:** ouder ervaart opvoeden als moeilijk, minder sociale steun, spanning door geldgebrek, getuige van huiselijk geweld, schoolbeleving, zelf pesten

☹ **fysieke omgeving:** passief roken in en rond huis, minder kindvriendelijke buurt op zeer veel aspecten

☺ fruit, groente, water en zoete drank = ongeveer gelijk

Samenvatting GMK Landsmeer

Het is heel goed opgroeien in Landsmeer

Groepen die aandacht nodig hebben: minder welvarende kinderen, kinderen uit eenoudergezin, laag opgeleide ouders.

Landsmeer specifiek in vergelijking met ZW:

- ☺ Veel hoog opgeleide ouders, welvarend
- ☺ Kinderen zijn gelukkig, goede psychosociale score,
- ☺ Meer kinderen groeien rookvrij op
- ☺ Meer kinderen zijn lid van een sportclub
- ☺ Groente- en fruitconsumptie ligt hoger
- ☺ Meer ouders zijn tevreden over de buurt en over activiteiten in de buurt
- ☹ Minder ouders zijn tevreden over fietspaden (van en naar school)
- ☹ Opvoeding: minder begeleiding door ouders van kinderen die chatten, die online zijn

Zaanstreek-Waterland

Kind naar Gezonder Gewicht – gezinsaanpak

kind naar
gezonder gewicht

Gezondheidsmonitors Jeugd 12-17 jaar 2019 en 2021

- Kader: Wpg, Preventiecyclus, COVID-19

Leeftijd	**12-17** (2019, 2021)
1e keer	2011
Volgende keer	2023
Samen GGD'en	landelijk
Werving	school
Afname	online in klas

Zaanstreek-Waterland

Gezondheidsmonitors Jeugd 12-17 jaar 2019 en 2021

- 2021 opdracht VWS
- Met netwerk GOR, w.o. 25 GGD'en
- Gericht op gezondheidseffecten van corona-periode
- Handvatten voor beleid: lokaal, regionaal en landelijk

Zaanstreek-Waterland

September 2022

Respons Landsmeer GMJ 2021

- 18 van de 19 VO-scholen in ZW deden mee
- 239 leerlingen uit Landsmeer in klas 2 en 4 van VO
- Deelnemers: 105 leerlingen
  - 52 via school in ZW
  - 53 via school in Amsterdam
- Respons Landsmeer : 44% (ZW: 62%)
- klein aantal >> moeilijk verschillen aantonen
- risicogroepen liever via regionale en landelijke cijfers

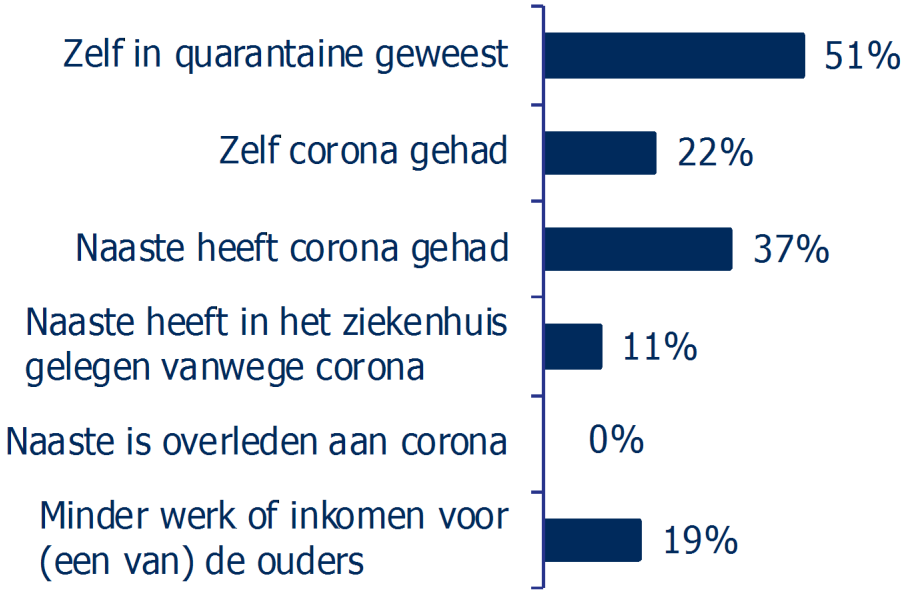
Gedeeltelijke lockdown tijdens afname 2021

- Coronatoegangsbewijs vanaf 13 jaar verplicht op plekken
- Werk thuis als het kan
- Max 4 bezoekers per dag thuis
- VO: alle leerlingen dragen een mondkapje op de gang
- VO: alle leerlingen doen vaak een zelftest

Impact Corona Landsmeer

> 75% heeft meegemaakt:

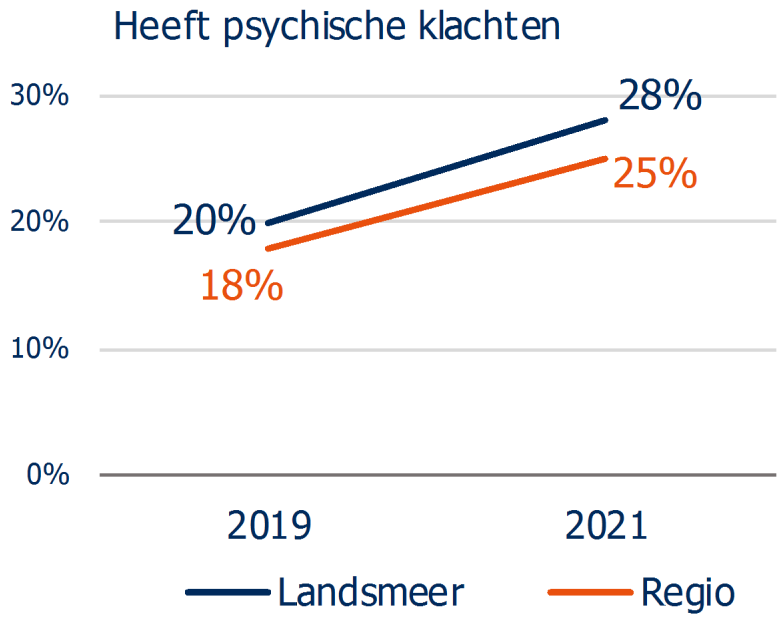

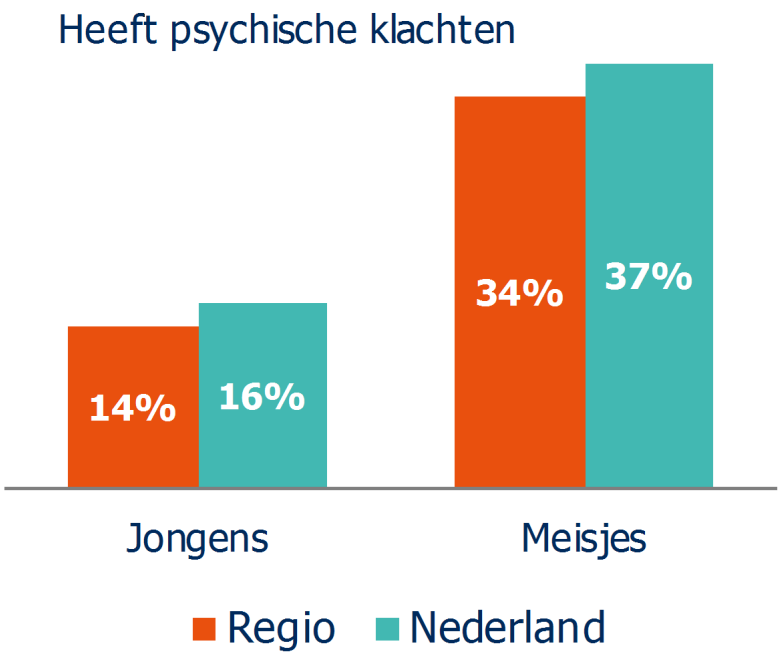
behoefte aan extra steun tijdens corona:

- Hulp bij schoolwerk 24%
- Hulp omdat ze niet lekker in hun vel zaten 18%
- Hulp bij ruzie of problemen met hun ouders 7%

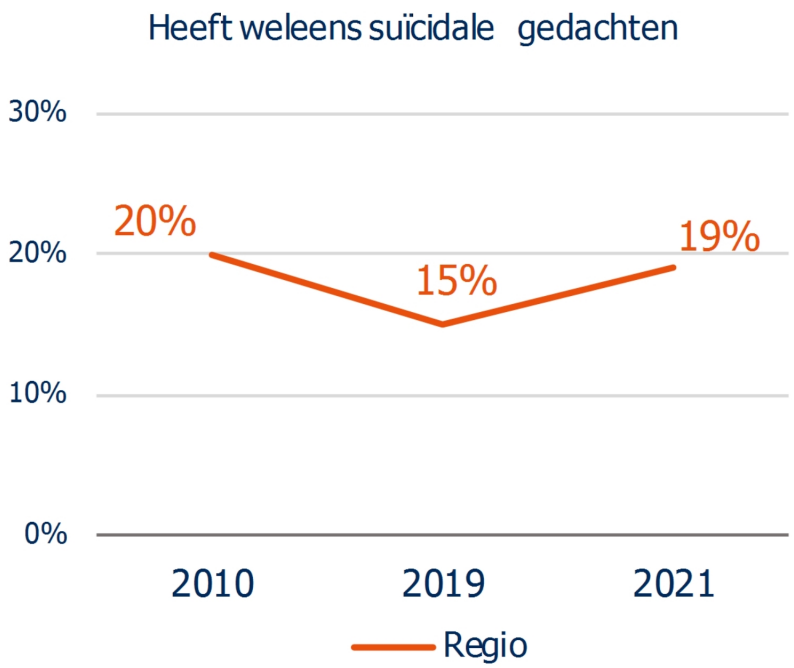
Welbevinden Landsmeer

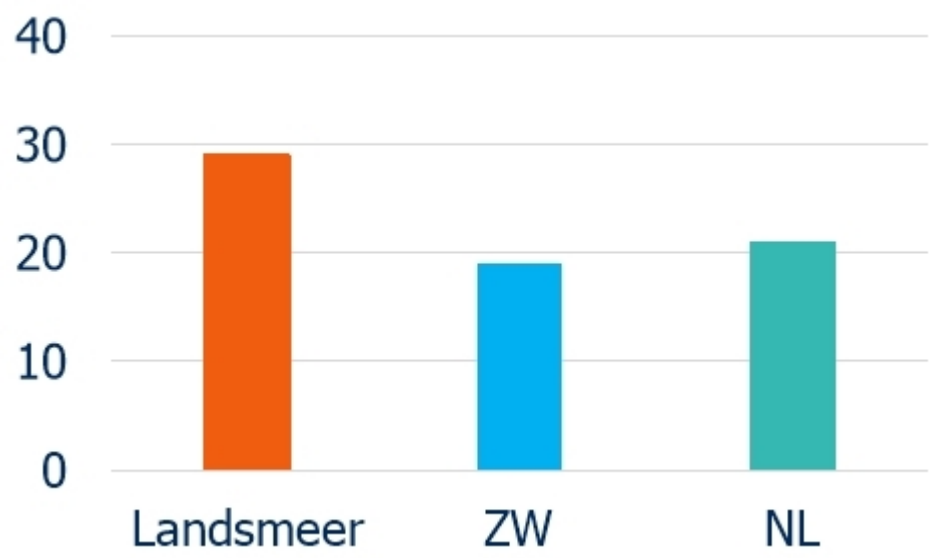

Welbevinden Landsmeer, suïcidale gedachten

29% van de jongeren in Landsmeer heeft in het laatste jaar er wel eens (enkele keer tm heel vaak) serieus over gedacht een eind te maken aan het leven.
5% (heel) vaak.

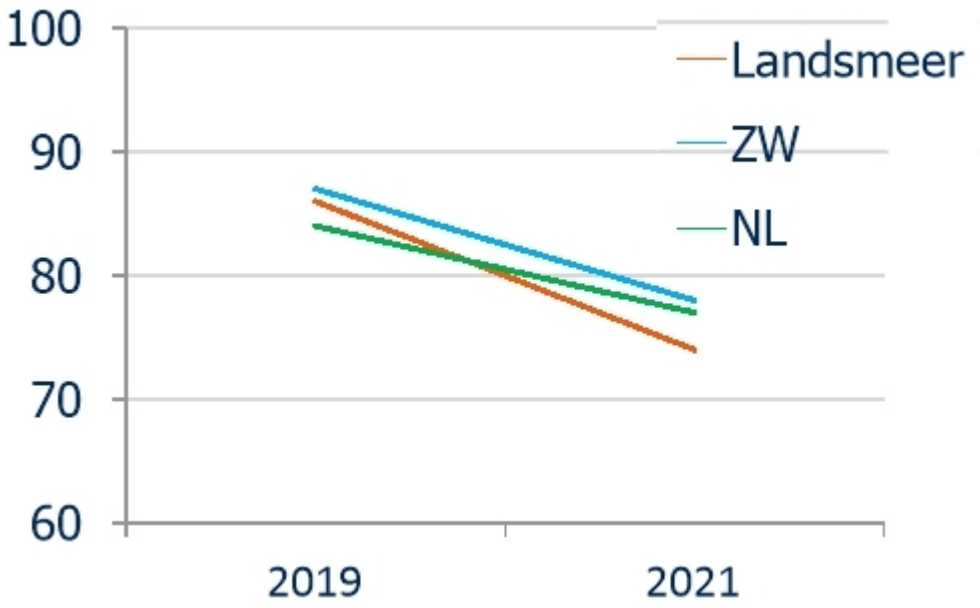

Risico: LHBTI+ (57%), meisjes (22%)

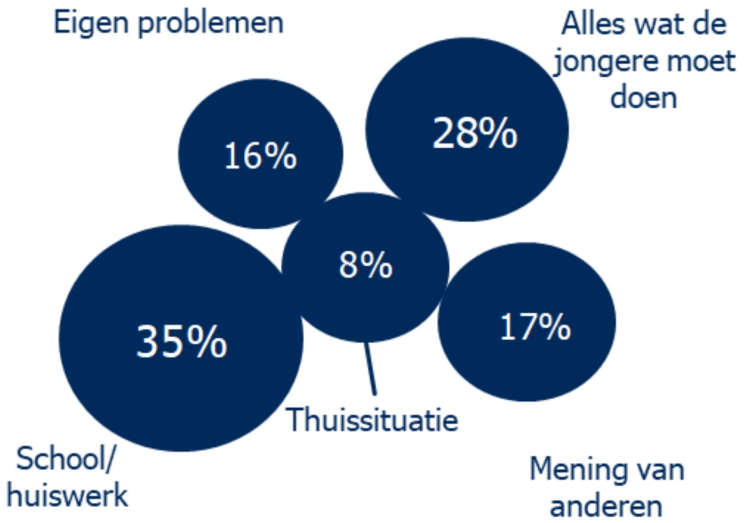

Welbevinden Landsmeer

74% voelt zich meestal (zeer) gelukkig

46% voelt zich gestrest

Zaanstreek-Waterland

Samenvatting GMJ 2021 - 2019 Landsmeer

Grote lijn: het is goed opgroeien in Landsmeer

Aandacht nodig: meisjes, minder welvarende jongeren, vmbo

Landsmeer vergelijking met ZW en NL, tussen 2021 en 2019:

- Met als in ZW en NL: mentale gezondheid en welbevinden minder goed dan in 2019
  - Geluk, psychische klachten, eenzaamheid, weerbaarheid, veerkracht, suïcidale gedachten
- Leefstijl
  - Sporten en bewegen minder; alcohol, drugs geen toename.
  - Alcohol in ZW en landelijk wel toegenomen

Samenvatting GMK Landsmeer

Vragen ? ? ? ? ? ?

Zaanstreek-Waterland

GGD Gezondheidsmeter
Volwassenen en Senioren

2020

Volwassenen en senioren

Team Epidemiologie
Ellis Voerman

Gezondheidsmonitor volwassenen en senioren 2020

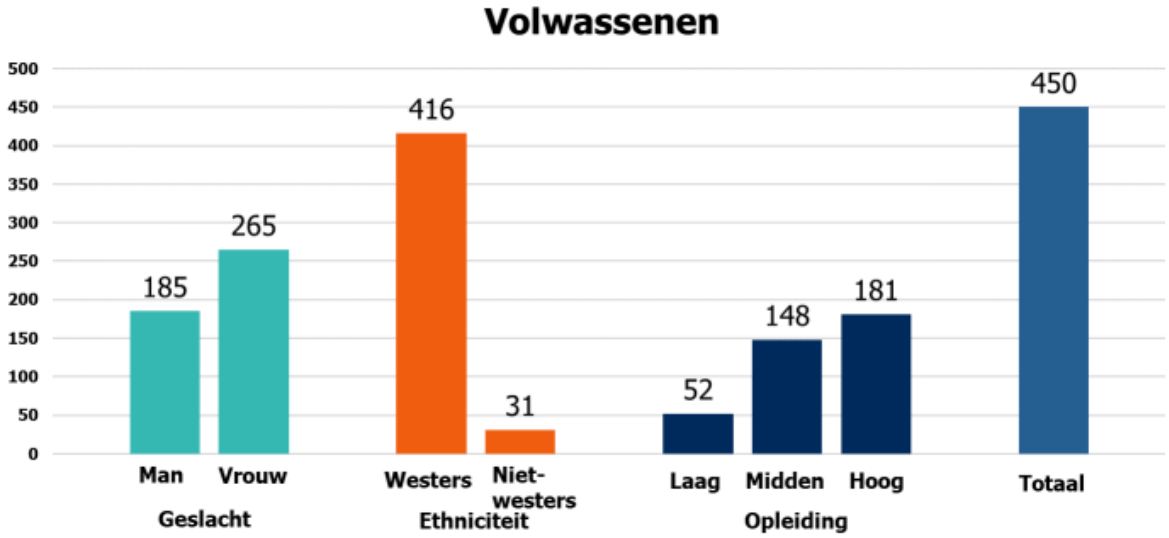
	Volwassenen	Senioren
Leeftijd	18 - 65	65+
Vorige keer	2016	2016
Volgende keer	2022	2022
Samen met andere GGD'en?	Landelijk	Landelijk
Werving	steekproef	steekproef
Afname	online, papier	online, papier

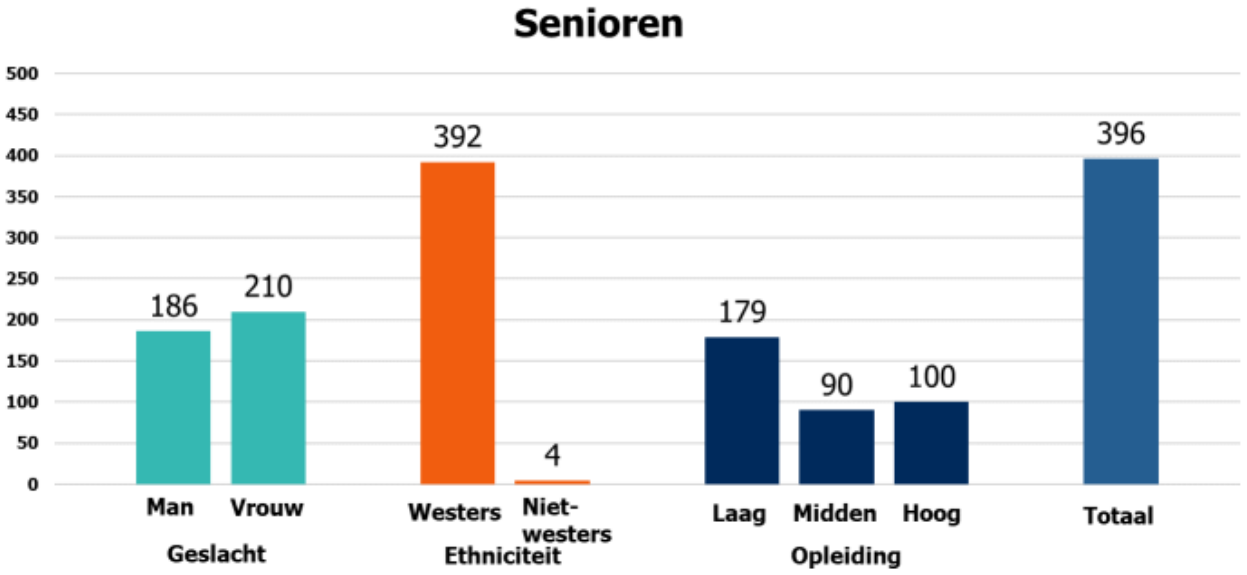

Respons

	Volwassenen	Senioren
Aangeschreven	1230	740
Bruikbare vragenlijsten	450 (37%)	396 (54%)

Respons

Volwassenen
500
450
400
350
300
250
200
150
100
50
0
185
265
416
31
52
148
181
450
Man
Vrouw
Geslacht
Westers
Niet-westers
Ethniciteit
Laag
Midden
Hoog
Opleiding
Totaal

Senioren
500
450
400
350
300
250
200
150
100
50
0
186
210
392
4
179
90
100
396
Man
Vrouw
Geslacht
Westers
Niet-westers
Ethniciteit
Laag
Midden
Hoog
Opleiding
Totaal

Resultaten

Fysieke gezondheid

Leefstijl

Mentale gezondheid

Sociale leefomgeving

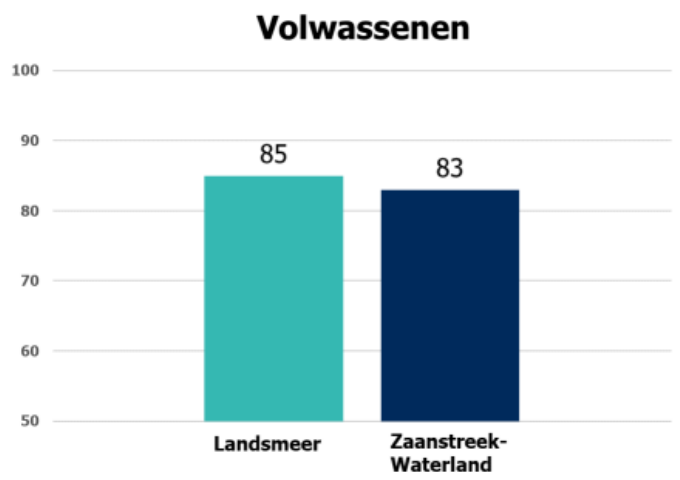
Fysieke leefomgeving

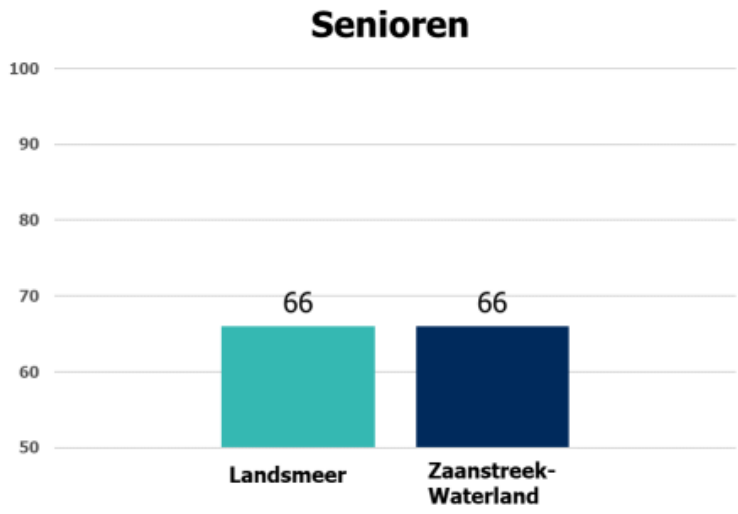
Fysieke gezondheid

- **% dat gezondheid als (zeer) goed ervaart:** 85% (volw) en 66% (sen) →
- **% dat (ernstig) beperkt is in het dagelijks leven vanwege problemen met gezondheid:** 24% (volw) en 45% (sen)
- **% dat een langdurige ziekte of aandoening heeft:** 29% (volw) en 50% (sen)

Vergelijkbaar met de regio

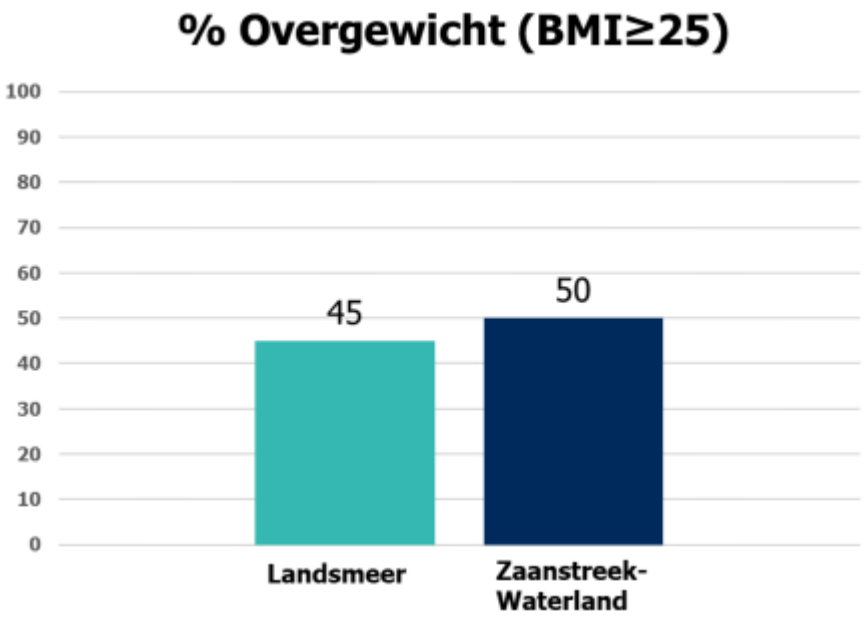
Ervaren gezondheid

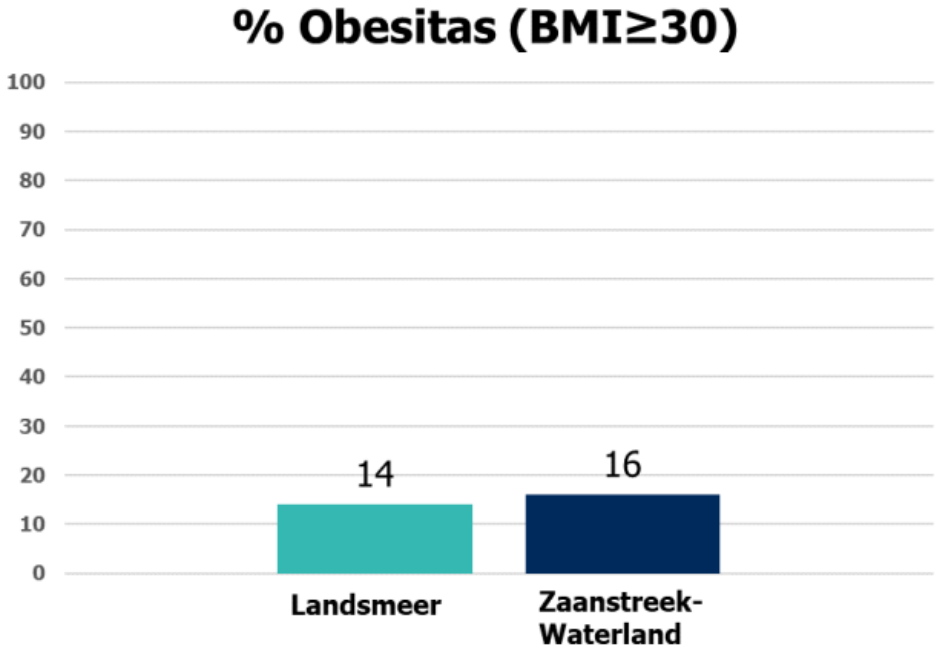

Overgewicht en obesitas

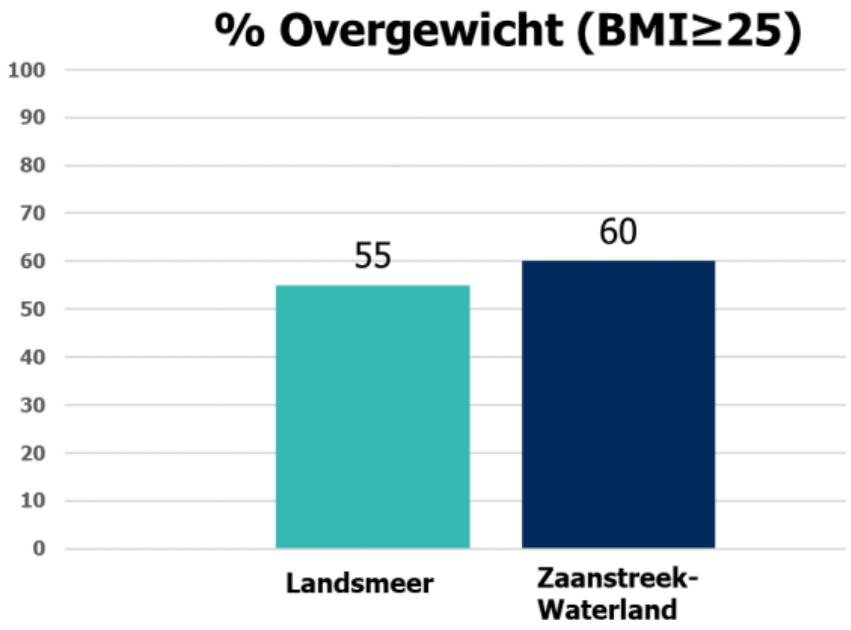
Volwassenen

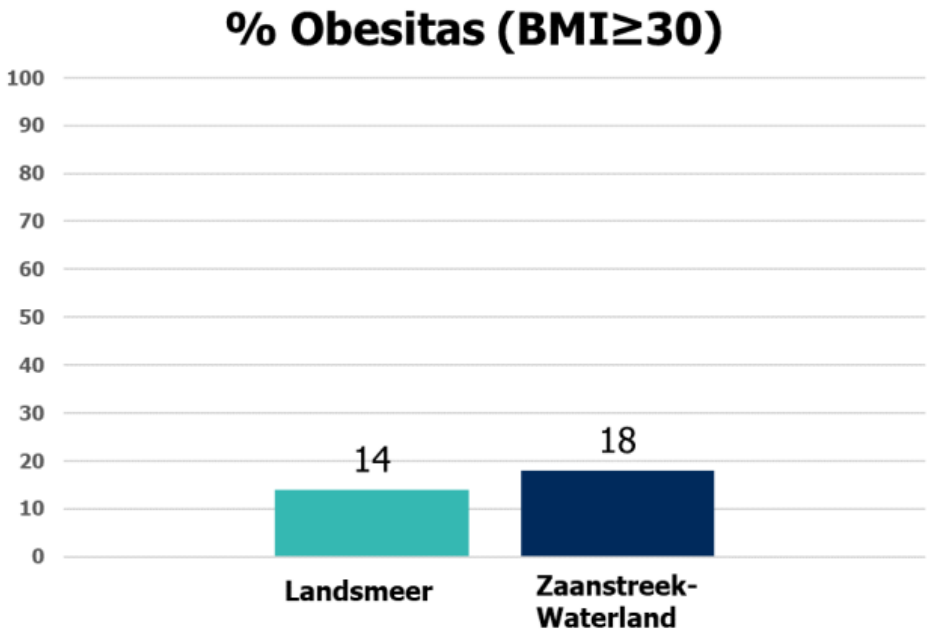

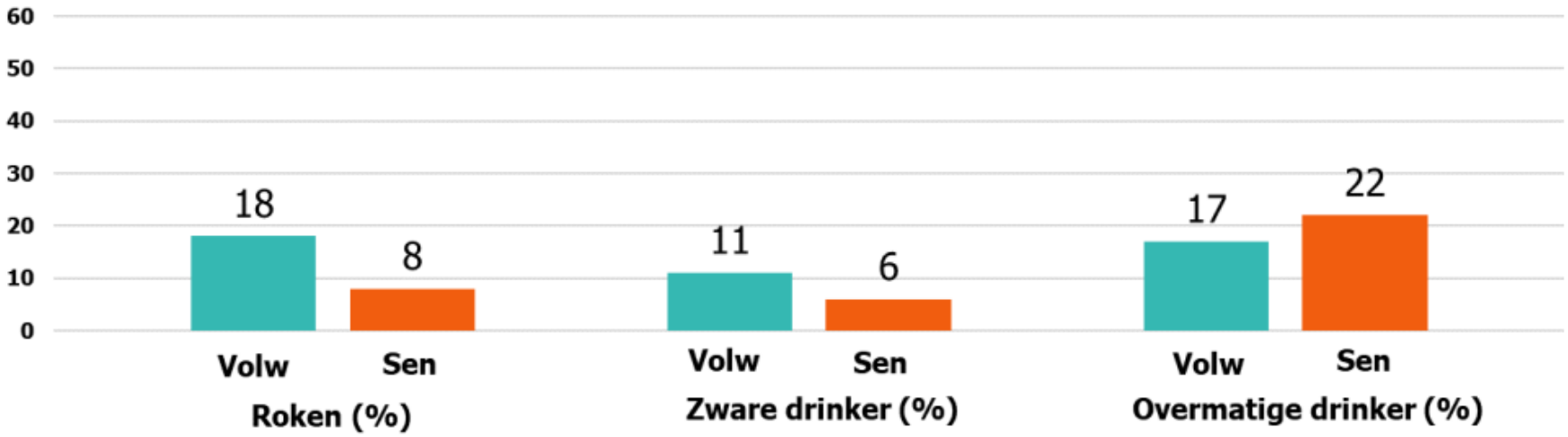
Overgewicht en obesitas

Senioren

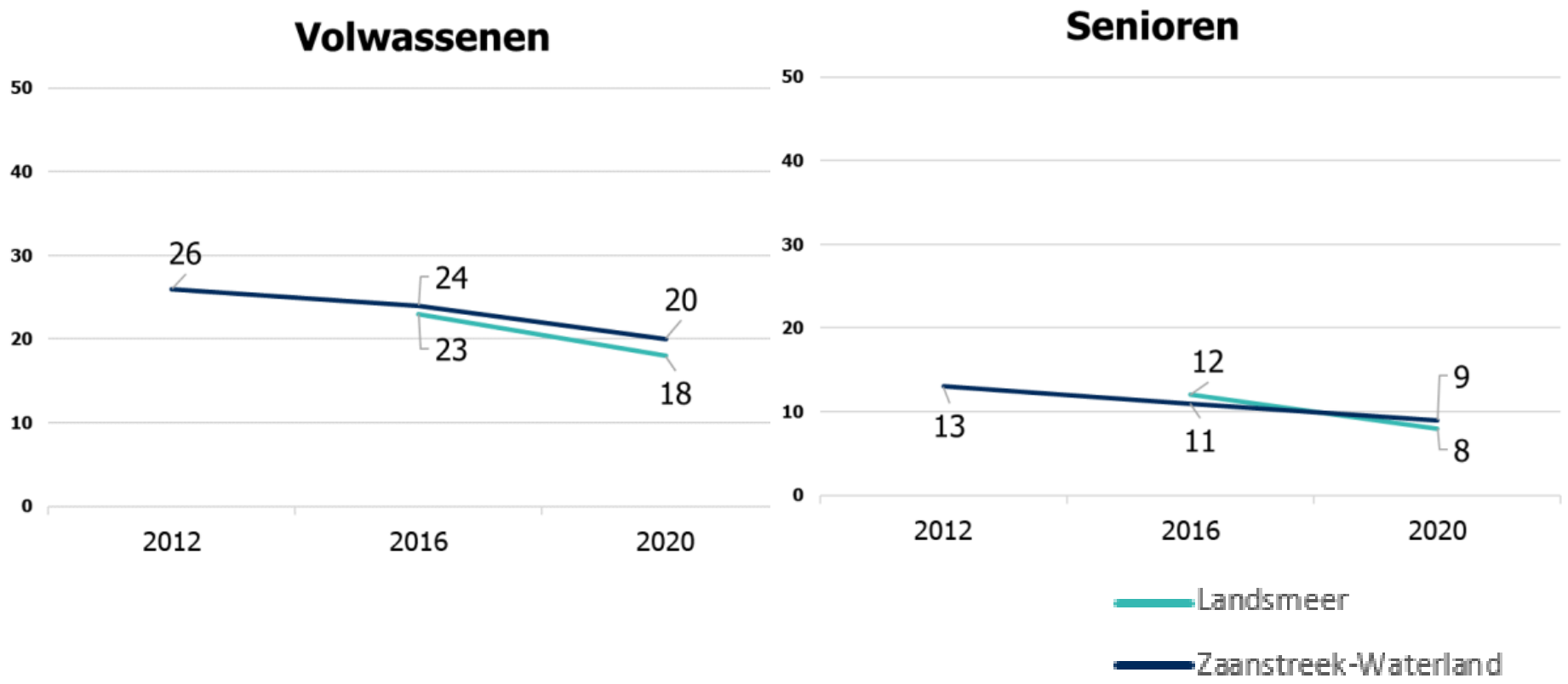

Roken en alcoholgebruik

Geen verschillen met ZW

Roken (%)

Volwassenen
50
40
30
20
10
0
26
24
23
20
18
2012
2016
2020
Senioren
50
40
30
20
10
0
13
12
11
9
8
2012
2016
2020
Landsmeer
Zaanstreek-Waterland

Risicogroepen – Regio Zaanstreek-Waterland

	Volwassenen	Senioren
Vaker overgewicht	Man, Lager opgeleid	Man, Lager opgeleid
Vaker obesitas	Vrouw, Lager opgeleid, Niet-westerse etniciteit	Lager opgeleid
Vaker roken	Man, Lager opgeleid, Niet-westerse etniciteit	
Vaker overmatige drinkers	Westerse etniciteit	Hoger opgeleid, Westerse etniciteit
Vaker zware drinkers	Man, Westerse etniciteit	Man

Drugsgebruik - volwassenen

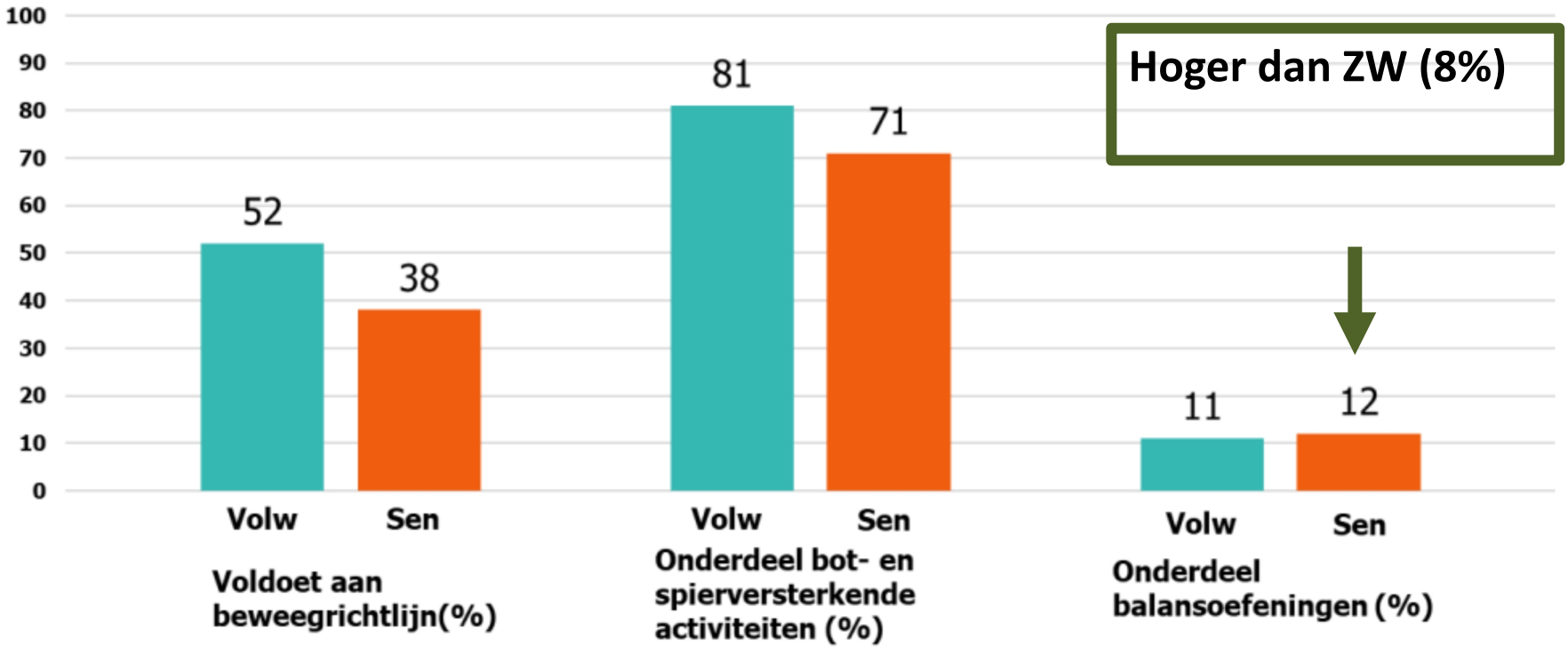
- **% dat ooit cannabis gebruikt heeft:** 39% (ZW 31%)
- **% dat ooit harddrugs gebruikt heeft:** 21% (ZW 16%)

Voeding - volwassenen

- **% dat 5 dagen of meer per week groente eet**: 88% (ZW 82%)

Bewegen

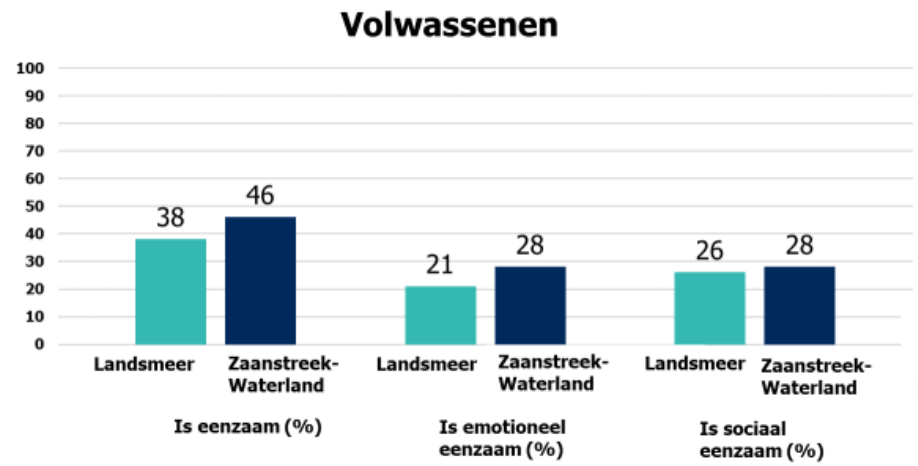

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
52
38
81
71
11
12
Volw
Sen
Volw
Sen
Volw
Sen
Voldoet aan beweegrichtlijn(%)
Onderdeel bot- en spierversterkende activiteiten (%)
Onderdeel balansoefeningen (%)
Hoger dan ZW (8%)

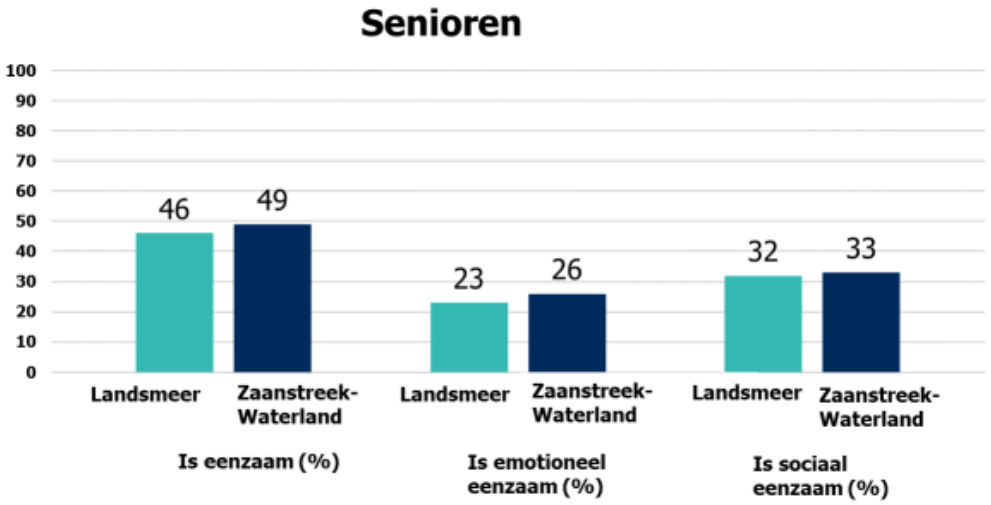

Mentale gezondheid

- **% dat zich (bijna) altijd gelukkig voelt:** 63% (volw) en 64% (sen)
- **% dat de afgelopen weken (heel) veel stress heeft ervaren:** 24% (volw) en 5% (sen)
- **% met een matig of hoog risico op angststoornis of depressie:**
- 40% (volw) en 37% (sen)

Eenzaamheid

Sociale contacten en mantelzorg

Vergeleken met ZW:

- Volwassenen in Landsmeer vaker contact met familie.
- Volwassenen in Landsmeer vaker mantelzorger, maar niet vaker zwaar, zeer zwaar tot overbelast
- Volwassenen en senioren vaker mantelzorger voor (schoon-) ouders

Senioren: mobiliteit en vallen

	Landsmeer
Heeft mobiliteitsbeperkingen	18%
Gebruikt GEEN hulpmiddel bij het lopen	87%
Is wel eens gevallen in het afgelopen jaar	13%
(Bijna) nooit bang om te vallen	75%
Heeft een cursus valpreventie gedaan	**5%**
Wil een cursus valpreventie volgen	5%

Laagopgeleiden hebben in het afgelopen jaar minder vaak een tandarts en/of mondhygiënist bezocht.

Fysieke leefomgeving

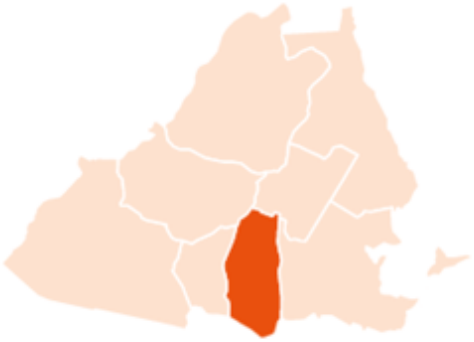
Vergeleken met Zaanstreek-Waterland:

Gunstiger:

- Vaker tevreden met woning (volw)
- Vaker tevreden met woonomgeving (volw)
- Vaker tevreden met hoeveelheid groen
- Vaker tevreden met fietsmogelijkheden in de buurt
- Vaker tevreden met wandelmogelijkheden in de buurt
- Vaker tevreden met beweegaanbod
- Vinden minder vaak slecht verkoeling in tuin of buurt
- Ervaren minder vaak geluidshinder door treinverkeer (sen)

Minder gunstig:

- Ervaren vaker geluidshinder door wegverkeer >50 km/u (sen)
- Ervaren vaker geluidshinder door vliegverkeer (sen)
- Minder vaak tevreden met cultuuraanbod in de buurt (volw)

Samenvatting

- Inwoners van Landsmeer ervaren hun gezondheid over het algemeen als (zeer) goed;
- Ongeveer de helft van de inwoners heeft overgewicht;
- Roken en alcoholgebruik varieert tussen de 6 en 22 procent;
- Volwassenen in Landsmeer hebben vaker ooit cannabis en harddrugs gebruikt, eten vaker groente en zijn minder vaak eenzaam dan in ZW;
- Inwoners van Landsmeer zijn tevreden met hun leefomgeving.

Zaanstreek-Waterland

Alle resultaten en de rVTV zijn te vinden op:

Gezondheidincijfers.ggdzw.nl

Fysieke gezondheid

Mentale gezondheid

Leefstijl

Meedoen

Fysieke leefomgeving

Sociale leefomgeving

Bevolking

Corona

Contact: epi@ggdzw.nl